

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 26.08.1983, sp. zn. 1 Tz 30/83, ECLI:CZ:NS:1983:1.TZ.30.1983.1

Číslo: 19/1984

Právní věta: Podmínky pro použití § 214 tr. zák. nejsou splněny, zaplatil-li obviněný celé dlužné výživné k rukám matky oprávněného dítěte, ač správně měl příslušnou část zaplatit čs. státu, který poskytl příspěvek na výživu dítěte.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 26.08.1983

Spisová značka: 1 Tz 30/83

Číslo rozhodnutí: 19

Číslo sešitu: 4-5

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Účinná lítost, Zanedbání povinné výživy

Předpisy: 140/1961 Sb. § 214

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 19/1984 sb. rozh.

Podmínky pro použití § 214 tr. zák. nejsou splněny, zaplatil-li obviněný celé dlužné výživné k rukám matky oprávněného dítěte, ač správně měl příslušnou část zaplatit čs. státu, který poskytl příspěvek na výživu dítěte.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR z 26. 8. 1983 sp. zn. [1 Tz 30/83](#).)

K stížnosti pro porušení zákona, kterou podal generální prokurátor ČSR, Nejvyšší soud ČSR vyslovil, že rozsudkem okresního soudu v Rakovníku ze dne 20. ledna 1983 sp. zn. 2 T 15/83 byl porušen zákon v ustanovení § 2, odst. 5, 6 tr. ř. ve prospěch obviněného J. K. Rozsudek však nezrušil vzhledem k tomu, že stížnost pro porušení zákona byla podána výlučně ve prospěch obviněného.

Z odůvodnění:

Rozsudkem okresního soudu v Rakovníku z 20. 1. 1983 sp. zn. 2 T 15/83 byl obviněný J. K. uznán vinným jednak trestným činem zanedbání povinné výživy podle § 213 odst. 2 tr. zák., jehož se dopustil tím, že od měsíce srpna 1982 do 20. ledna 1983 s výjimkou měsíce září 1982 nedocházel do zaměstnání v úmyslu vyhnout se plnění své zákonné vyživovací povinnosti vůči svým nezletilým dětem I., D. a R. K., která byla stanovena rozsudkem obvodního soudu pro Prahu 9 z 31. 3. 1981 sp.

zn. P 6/67 celkovou měsíční částkou 1300 Kčs, a tak za uvedené období dluží na výživném částku 6500 Kčs, a jednak přečinem proti pracovní kázni podle § 8 písm. c) zák. č. 150/1969 Sb., který spáchal tím, že jako průvodčí nákladních vlaků ČSD železniční stanice Rakovník, od 8. 7. 1982 do 20. 1. 1983 bezdůvodně vůbec nedocházel do zaměstnání, a tak narušil plynulé plnění úkolů organizace, neboť na jeho místo museli být příkazováni jiní pracovníci, kteří plnili za něho úkoly v přesčasových hodinách. Za to byl obviněný odsouzen podle § 213 odst. 2 tr. zák. za použití § 35 odst. 1 tr. zák. k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání jednoho roku, pro jehož výkon byl podle § 39a odst. 2 písm. b) tr. zák. zařazen do druhé nápravně výchovné skupiny, a dále mu byl podle § 4 odst. 2 zák. č. 44/1973 Sb. uložen ochranný dohled na dobu jednoho roku, přičemž rozsah povinností byl stanoven ve smyslu § 2 odst. 1 zák. č. 44/1973 Sb. a podle § 2 odst. 2 téhož zákona byla obviněnému uložena další povinnost řádně platit výživné na své nezletilé dcery.

Proti tomuto rozsudku, který nabyl právní moci dne 22. 2. 1982, podal generální prokurátor ČSR ve prospěch obviněného stížnost pro porušení zákona. Ve stížnosti pro porušení zákona bylo vytknuto, že okresní soud pochybil, když po zjištění, že obviněný od počátku hlavního líčení zaslal matce dětí na úhradu dlužného výživného částku 6500 Kčs, dále neprovedl důkazy o tom, zda je splněna i další podmínka ustanovení § 214 tr. zák., že trestný čin neměl trvale nepříznivých následků. V důsledku toho zůstalo řízení před okresním soudem ve vztahu k ustanovení § 214 tr. zák. neúplným.

Nejvyšší soud ČSR přezkoumal podle § 267 odst. 1 tr. ř. na podkladě stížnosti pro porušení zákona správnost všech výroků napadeného rozsudku a shledal, že zákon byl porušen.

Okresní soud náležitě zjistil skutečný stav věci, pokud se týká přečinu proti pracovní kázni podle § 8 písm. c) zák. o přeč. V tomto směru bylo prokázáno, že obviněný od měsíce srpna 1982 až do dne vyhlášení napadeného rozsudku, tedy téměř po dobu pěti měsíců, soustavně bez závažného důvodu vynechával pracovní směny v rámci svého pracovního poměru u ČSD – železniční stanice v Rakovníku a v důsledku toho došlo k ohrožení plynulého hospodářského provozu této organizace, která v důsledku nepřítomnosti obviněného v práci musela plánované úkoly zajišťovat přesčasovou prací jiných pracovníků. Toto zjištěné jednání obviněného vykazuje všechny zákonné znaky výše uvedeného přečinu.

Rovněž i ohledně trestného činu zanedbání povinné výživy podle § 213 odst. 2 tr. zák. okresní soud vycházel ze správných skutkových zjištění, když shledal, že obviněný se soustavně vyhýbal poctivé práci v úmyslu vyhnout se placení výživného na své nezletilé děti. Také ohledně doby, po kterou se obviněný vyhýbal plnění zákonné vyživovací povinnosti, a výše dlužného výživného jsou skutková zjištění napadeného rozsudku bez závad.

Okresní soud však pochybil, jestliže se poté, co v souladu s provedenými důkazy zjistil, že matka dětí, svědkyně E. L., proto, že obviněný neplnil vyživovací povinnost, požádala Obvodní národní výbor pro Prahu 9 o příspěvek na výživu dětí a ten jí byl také ve výši 500 Kčs měsíčně od října 1982 poskytován, nezabýval otázkou, zda dětem v důsledku jednání obviněného nehrozil stav nouze, který mohl být odvrácen poskytnutím příspěvku národním výborem. V tomto směru okresní soud zejména nehodnotil svědeckou výpověď matky dětí E. L., která v přípravném řízení potvrdila, že z pracovních příjmů, které dosahovala se svým nynějším manželem, nemohla stačit zaopatřit děti, a proto požádala národní výbor o příspěvek.

Z uvedeného vyplývá, že okresní soud nezjistil skutečný stav věci a nehodnotil provedené důkazy ve vztahu ke kvalifikované skutkové podstatě podle § 213 odst. 3 tr. zák. Tím porušil zákon v ustanovení § 2 odst. 5 a 6 tr. ř. ve prospěch obviněného.

Naproti tomu nelze přisvědčit námitce stížnosti pro porušení zákona, že v tomto případě přicházelo v úvahu použití ustanovení § 214 tr. zák. o účinné lítosti. Vzhledem k tomu, že stát poskytl příspěvek

na výživu dětí podle § 100 zákona o rodině, mohla zaniknout trestnost zanedbání povinné výživy pro účinnou lítost podle § 214 tr. zák. jen za předpokladu, že by obviněný uhradil státu za podmínek uvedených v § 214 tr. zák. poskytnutý příspěvek, a pokud byl tento příspěvek nižší než dlužné výživné, i část dlužného výživného přesahující poskytnutý příspěvek na výživu dětí (srov. rozh. č. 25/1981 sb. rozh. tr.). V souzeném případě však obviněný přesto, že mu bylo již z odůvodnění obžaloby známo, že stát poskytuje jeho dětem příspěvek na výživu, protože sám výživné neplatí, do vyhlášení rozsudku okresního soudu neuhradil státu tento příspěvek, jehož výše k té době činila částku 2000 Kčs. Obviněný uhradil dlužné výživné pouze dětem, ohledně nichž však mohl svou vyživovací povinnost dodatečně splnit jen v té části dlužného výživného, která přesahovala částku 2000 Kčs. Obviněný tedy svou vyživovací povinnost do vyhlášení rozsudku okresního soudu nesplnil, a proto zánik trestnosti podle § 214 tr. zák. nepřichází v úvahu. Okresní soud tedy postupoval v souladu se zákonem, když v tomto případě nepoužil ustanovení § 214 tr. zák.